

затверджено
Начальника Державної екологічної
інспекції Південно-Західного округу
(Миколаївська та Одеська області)
Ліна БОЛБАТ

12» серпня 2026

ПОЛОЖЕННЯ

***про відділ державного екологічного нагляду (контролю) морського середовища
Миколаївської області Управління державного екологічного нагляду (контролю)
морського середовища Південно-Західного округу Державної екологічної інспекції
Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області)***

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відділ державного екологічного нагляду (контролю) морського середовища Миколаївської області є структурним підрозділом Управління державного екологічного нагляду (контролю) морського середовища Південно-Західного округу Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) (далі - Інспекція).

1.2. Відділ державного екологічного нагляду (контролю) морського середовища Миколаївської області Управління державного екологічного нагляду (контролю) морського середовища Південно-Західного округу Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) (далі – Відділ) у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, дорученнями Прем'єр – міністра України, наказами Міністерства економіки, дорученнями Міністра економіки та довілля, його заступників, наказами Держекоінспекції, дорученнями Голови Держекоінспекції, актами Одеської обласної державної адміністрації та Одеської обласної ради, іншими актами законодавства України, Положенням про територіальні та міжрегіональні територіальні органи Держекоінспекції, затвердженого наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 07 квітня 2020 року № 230, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 квітня 2020 р. за № 350/34633, Положенням про Державну екологічну інспекцію Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області), затвердженого наказом Державної екологічної інспекції України від 06.08.2026 № 121, Положенням про управління державного екологічного нагляду (контролю) морського середовища Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області), а також цим положенням.

1.3. Відділом керує заступник начальника Управління - начальник відділу державного екологічного нагляду (контролю) морського середовища Одеської області Управління державного екологічного нагляду (контролю) морського середовища Південно-Західного округу, у відповідності до своєї посадової інструкції, який одночасно за посадою є старшим державним інспектором з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області).

1.4. Відділ складається із посадових осіб інспекторського складу: начальника Відділу, заступника начальника Відділу, які одночасно за посадою є старшими державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу, головних спеціалістів та провідних, які одночасно за посадами є державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища Південно-

Західного округу.

1.5. У разі відсутності начальника Відділу (відпустка, хвороба, тощо) його обов'язки виконує заступник. У разі відсутності начальника Відділу та заступника начальника Відділу (відпустка, хвороба, тощо) обов'язки начальника Відділу виконує головний спеціаліст - державний інспектор з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу цього Відділу, що визначений відповідним наказом.

1.6. Посадові інструкції співробітників Відділу затверджуються начальником Інспекції.

1.7. Відділ підпорядковується та звітує про свою роботу заступнику начальника Управління - начальнику відділу державного екологічного нагляду (контролю) морського середовища Одеської області Управління державного екологічного нагляду (контролю) морського середовища Південно-Західного округу та заступнику начальника Інспекції відповідно до розподілу.

2. ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ ВІДДІЛУ

2.1. Готувати та вносити пропозиції щодо вдосконалення чинного природоохоронного законодавства з врахуванням його практичного застосування.

2.2. Здійснювати державний нагляд (контроль) за додержанням територіальними органами центральних органів виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами - нерезидентами вимог законодавства:

1) про екологічну та радіаційну безпеку, про оцінку впливу на довкілля, про стратегічну екологічну оцінку, про моніторинг, звітність та верифікацію викидів парникових газів, зокрема:

щодо виконання умов висновків з оцінки впливу на довкілля, висновків державної екологічної експертизи;

під час здійснення операцій з металобрухтом;

2) про охорону земель, надр, зокрема щодо:

здійснення заходів із запобігання забрудненню земель хімічними і радіоактивними речовинами, відходами, стічними водами;

додержання режиму використання земель природно-заповідного та іншого 3 природоохоронного призначення, а також територій, що підлягають особливій охороні;

додержання екологічних нормативів з питань використання та охорони земель;

ведення будівельних, днопоглиблювальних робіт, видобування піску і гравію, прокладення кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду;

установлення та використання водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, а також додержання режиму використання їх територій; використання та охорони надр;

3) про охорону, раціональне використання вод та відтворення водних ресурсів, зокрема щодо:

виконання державних цільових, міждержавних та регіональних програм використання і охорони вод, відтворення водних ресурсів;

використання, відтворення і охорони морського середовища і природних ресурсів внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України та континентального шельфу України;

наявності та додержання умов дозволів, установлених нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин, лімітів забору і використання води та скидання забруднюючих речовин;

права державної власності на води;

ведення водокористувачами обліку забору та використання вод, здійснення контролю за якістю і кількістю скинутих у водні об'єкти зворотних вод і забруднюючих речовин та за якістю води водних об'єктів у контрольних створах, а також подання відповідним органам звітів;

дотримання встановленого режиму господарської діяльності у зонах санітарної охорони джерел питного та господарсько-побутового водопостачання, водоохоронних зонах, прибережних захисних смугах, смугах відведення та берегових смугах водних шляхів, очисних та інших водогосподарських споруд і технічних пристроїв;

здійснення водокористувачами заходів із запобігання забрудненню водних об'єктів стічними (дощовими, сніговими) водами, що відводяться з їх території;

здійснення заходів з економного використання водних ресурсів;

використання води (водних об'єктів) відповідно до цілей та умов їх надання водокористувачам;

здійснення погоджених у встановленому порядку технологічних, лісомеліоративних, гідротехнічних та інших заходів щодо охорони вод від вичерпання, поліпшення їх стану, а також припинення скидання забруднених зворотних вод (стічні, шахтні, кар'єрні, дренажні води);

проведення робіт, пов'язаних із ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води;

дотримання екологічних вимог під час проектування, розміщення, будівництва нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів;

здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням шкідливій дії води і ліквідацією наслідків;

дотримання регламентів скидання промислових забруднених стічних чи шахтних, кар'єрних, рудникових вод з накопичувачів, норм і правил експлуатації технологічних водойм (ставки-охолоджувачі теплових і атомних станцій, рибоводні ставки, ставки-відстійники та інші);

4) з питань запобігання утворенню та управління відходами, зокрема щодо:

дотримання суб'єктом господарювання у сфері управління відходами умов, встановлених дозволом на здійснення операцій з оброблення відходів;

перевезення небезпечних відходів територією України та транскордонних перевезень відходів;

подання декларацій про відходи;

ведення обліку відходів та подання звітності;

дотримання правил і режиму експлуатації об'єктів оброблення відходів;

перевезення небезпечних відходів через територію України та транскордонних перевезень небезпечних відходів;

виконання планів і програм у сфері управління відходами;

свочасного та повного виконання заходів із захисту земель від засмічення та забруднення відходами.

2.2.1 Проводити перевірки (у тому числі документальні) із застосуванням інструментально-лабораторного контролю, складає відповідно до законодавства акти за результатами здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства з питань, що належать до її компетенції, надає обов'язкові до виконання приписи щодо усунення виявлених порушень вимог законодавства інформувати дозвільні органи про надані приписи суб'єктам господарювання, що провадять діяльність на підставі дозволів у сфері охорони навколишнього природного середовища та здійснює контроль за їх виконанням і здійснює лабораторні вимірювання (випробування).

2.2.2. Надавати територіальним органам центральних органів виконавчої влади, місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування приписи щодо зупинення чи припинення дії в установленому законодавством порядку дозволів, ліцензій, сертифікатів, висновків, рішень, лімітів, квот, погоджень, свідоцтв на спеціальне використання природних ресурсів, викиди і скиди забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, поводження з небезпечними хімічними речовинами, транскордонне переміщення об'єктів рослинного і тваринного світу (у тому числі водних біоресурсів), а також щодо встановлення нормативів допустимих рівнів шкідливого впливу на стан навколишнього природного середовища;

2.2.3. Вимагати затримання судна в установленому законодавством порядку.

2.2.4. Вносити у встановленому порядку територіальним органам центральних органів виконавчої влади, місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування вимоги щодо приведення у відповідність із законодавством прийнятих ними рішень з питань, що належать до компетенції Інспекції.

2.2.5. Складати протоколи про адміністративні правопорушення та розглядає справи про адміністративні правопорушення, накладає адміністративні стягнення у випадках, передбачених законом.

2.2.6. Пред'являти претензії про відшкодування шкоди, збитків і втрат, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства з питань, що належать до її компетенції, та розраховує їх розмір, звертається до суду з відповідними позовами.

2.2.7. Проводити у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України перевірку дотримання вимог законодавства про радіаційну безпеку в разі виявлення органом (підрозділом) Держприкордонслужби транспортних засобів (крім екологічного контролю суден), вантажів та іншого майна з перевищенням допустимого рівня іонізуючого випромінювання та надає дозвіл або забороняє пропуск через державний кордон України транспортних засобів (крім екологічного контролю суден), вантажів та іншого майна за результатами такої перевірки.

2.2.8. Здійснювати розгляд звернень громадян, підприємств, установ та організацій з питань, пов'язаних із діяльністю Інспекції.

2.2.9. Здійснювати відбір проб вод ляльних, баластних, зворотних, поверхневих, морських, з подальшою їх передачею у відділ інструментально-лабораторного контролю Інспекції.

2.2.10. Вносити у встановленому порядку Голові Держекоінспекції пропозиції щодо: видачі, зупинення чи припинення дії в установленому законодавством порядку дозволів, ліцензій, сертифікатів, висновків, рішень, лімітів, квот, погоджень, свідоцтв на спеціальне використання природних ресурсів, викиди і скиди забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, поводження з небезпечними хімічними речовинами, транскордонне переміщення об'єктів рослинного і тваринного світу (у тому числі водних біоресурсів), а також щодо встановлення нормативів допустимих рівнів шкідливого впливу на стан навколишнього природного середовища.

2.2.11. Проводити огляд (обстеження) місць заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу внаслідок надзвичайних ситуацій, подій, збройної агресії Російської Федерації.

2.2.12. Здійснювати своєчасне та якісне виконання документів, наказів, доручень та розпоряджень начальника Інспекції, його заступників та начальника управління.

2.2.13. Дотримуватись вимог Законів України "Про державну службу" та «Про запобігання корупції», антикорупційного законодавства, Загальних правил поведінки державного службовця, Інструкції з діловодства в Інспекції.

2.2.14. Здійснювати інші повноваження, визначені законом та Положенням про Державну екологічну інспекцію Південно – Західного округу (Миколаївська та Одеська області).

3. ПРАВА ВІДДІЛУ

3.1. Залучати до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань учених і фахівців, спеціалістів органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій (за погодженням з їх керівниками);

3.2. Залучати працівників правоохоронних органів до здійснення заходів з державного нагляду (контролю) з питань, що належать до компетенції Інспекції;

3.3. Одержувати безоплатно від центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових осіб, а також громадян та їх об'єднань інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання покладених на Управління завдань;

3.4. Скликати наради, утворювати комісії, робочі групи з питань, що належать до компетенції Управління;

3.5. Користуватися безоплатно інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами;

3.6. Зупиняти транспортні (в тому числі плавучі) засоби та проводити їх огляд, огляд знарядь добування об'єктів рослинного та тваринного світу (в тому числі риби та інших водних живих ресурсів) у місцях їх добування, зберігання, перероблення та реалізації;

3.7. Вилучати в осіб знаряддя добування об'єктів тваринного світу (в тому числі водних живих ресурсів), транспортні (в тому числі плавучі) засоби, обладнання та предмети, що є знаряддям добування об'єктів тваринного світу (в тому числі риби та інших водних живих ресурсів), незаконно добуті природні ресурси і продукцію, що з них вироблена, незаконно набуті об'єкти тваринного світу або які утримуються з порушенням умов їх використання, та передавати їх відповідно до договорів на тимчасове утримання до зоологічних парків державної та комунальної форми власності, а також вилучати відповідні документи (ліцензії, дозволи тощо);

3.8. Здійснювати відповідно до закону фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку, зокрема з літальних апаратів та із застосуванням космічних технологій, як допоміжний засіб для запобігання та розкриття порушень законодавства, здійснення нагляду (контролю) за додержанням якого належить до її повноважень;

3.9. Здійснювати відбір проб та інструментально-лабораторні вимірювання показників складу та властивостей викидів стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря, вод лляльних, баластних, зворотних, поверхневих, морських, вимірювання показників складу та властивостей підземних вод у пробах із спостережувальних свердловин на об'єктах, що обстежуються;

3.10. Проводити перевірку стану організації та здійснення виробничого контролю за дотриманням суб'єктами господарювання нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин, за здійсненням інструментально- лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин із стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи газоочисних установок, за дотриманням установлених нормативів гранично - допустимого скидання забруднюючих речовин, за якістю і кількістю скинутих у водні об'єкти зворотних вод і забруднюючих речовин та за якістю води об'єктів у контрольних створах і перевірку дотримання правил визначення якості вод;

3.11. Викликати громадян та посадових осіб органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування для одержання усних та письмових пояснень у зв'язку з порушенням ними вимог законодавства з питань, що

належать до компетенції Інспекції;

3.12. Здійснювати збирання, обробку та проводити аналіз інформації щодо дотримання вимог законодавства з питань, що належать до компетенції Інспекції;

3.13. Безперешкодно обстежувати в установленому законодавством порядку підприємства, установи та організації, їх об'єкти нерухомого майна, виробничі потужності та технічне обладнання під час здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища та з метою здійснення розрахунку розміру шкоди, збитків і втрат, завданих навколишньому природному середовищу та природним ресурсам держави внаслідок виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій;

3.14. Доставляти осіб, які вчинили порушення вимог законодавства з питань, що належать до її компетенції, до правоохоронних органів, органів Державної прикордонної служби або виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, якщо особу порушника неможливо встановити на місці вчинення правопорушення;

3.15. Передавати правоохоронним органам матеріали про діяння, в яких вбачаються ознаки кримінального правопорушення;

3.16. Вимагати затримання у встановленому законом порядку будь-яких суден, кораблів та інших плавучих об'єктів, що перебувають у внутрішніх морських водах і територіальному морі та виключній (морській) економічній зоні України, незалежно від форм власності та господарювання для з'ясування причин та обставин скидання або втрат речовин, шкідливих для водних об'єктів та водних біоресурсів, здійснювати перевірки правильності реєстрації у судових документах операцій з цими речовинами;

3.17. Здійснювати розрахунок розміру шкоди, збитків і втрат, завданих навколишньому природному середовищу та природним ресурсам держави з питань, що належать до її компетенції, внаслідок виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій, у тому числі з початку дії правового режиму воєнного стану.

3.18. Державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) наділяються відповідно до законодавства правом носіння форми встановленого зразка, правом носіння та зберігання вогнепальної зброї в порядку, визначеному законодавством;

3.19. Державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) за наказом Голови Держекоінспекції та/або наказом керівника Інспекції можуть здійснювати державний нагляд (контроль) на території, не віднесеній до повноважень Інспекції.

4. ІНШІ ПИТАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВІДДІЛУ

4.1 Відділ очолює начальник Відділу, який призначається на посаду і звільняється з посади начальником Інспекції у встановленому порядку і має відповідати кваліфікаційним вимогам.

4.2 Співробітники Відділу призначаються на посади та звільняються з посад начальником Інспекції відповідно до законодавства і мають відповідати кваліфікаційним вимогам.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

5.1. Співробітники Відділу несуть дисциплінарну, майнову, адміністративну чи кримінальну відповідальність згідно з чинним законодавством України:

- за неякісне або несвоєчасне виконання посадових завдань та обов'язків визначених посадовою інструкцією, доручень та наказів начальника Інспекції, а також доручень

